

Grundläggande granskning av kommunala bolag

Bolagskoncernen Växjö Energi AB

2026-04-17

Jörn Wahlroth, certifierad kommunal revisor
Ellen Broqvist, verksamhetsrevisor

Azets Revision och Rådgivning AB

Innehåll

1.	Sammanfattning och rekommendationer	3
2.	Inledning och bakgrund	6
3.	Metod, avgränsning och tidplan	11
4.	Styrande förutsättningar	14
5.	Resultat av granskningen	17
6.	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	23

Sammanfattning och rekommendationer

1. Sammanfattning

Azets har av Växjö kommuns lekmannarevisorer fått i uppdrag att göra en grundläggande granskning av kommunens kommunala bolag. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025. För respektive bolag i bolagskoncernen upprättas en separat rapport. Rubricerad rapport avser bolagskoncernen Växjö Energi AB.

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om bolaget har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. De bedömningar som avlämnas ska utgöra en grund för säkerställande av att bolagen lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelse och VD för Växjö Energi AB har säkerställt en tillräcklig struktur för styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelse och VD i allt väsentligt har säkerställt en tillräcklig struktur för intern kontroll av verksamheten.

I följande avsnitt följer de rekommendationer som avlämnas i samband med granskningen. För vidare beskrivning av bedömning per revisionsområde hänvisas till kapitel 5 i rapporten. Samlad bedömning och rekommendationer återfinns i rapportens sjätte kapitel.

1.1 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi VD och styrelse för bolagskoncernen Växjö Energi AB att:

- Säkerställa att kontrollmetod och kontrollfrekvens framgår för samtliga utvalda risker.

Inledning och bakgrund

2. Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna/lekmannarevisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser nämnder och kommunala bolag. Revisionens arbete ska även ses som ett stöd till nämnderna, styrelsen och de kommunala bolagen. Kommunallagen (2017:725) 12 kap, 1 §, ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs i kommunen, vilket även omfattar den verksamhet som bedrivs i kommunala bolag.

Lekmannarevisorerna har i enlighet med aktiebolagslagen (kap 10. 3§) uppdraget att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Räkenenskaperna i bolagen granskas av auktoriserade revisorer.

Lekmannarevisorernas årliga granskning består av två delar; grundläggande granskning och fördjupad granskning utifrån riskanalys. Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av bolagets måluppfyllelse, ledning och styrning ur ett internkontrollperspektiv. Granskningen baseras generellt sett på revisorernas riskanalys och ger även underlag till uppdatering av riskanalysen under året. Enligt God revisionssed ska den grundläggande granskningen utgöra ett så pass omfattande underlag att den ger grund till bedömningar som revisorerna avlämnar i sin årliga granskningsrapport.

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.

2.1 Syfte

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma om bolaget har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. De bedömningar som avlämnas ska utgöra en grund för säkerställande av att bolagen lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

Lekmannarevisorns underlag utgör även en grund för fullmäktiges beslut om ansvarsfrihet för kommunstyrelsen samt direktiv till ägarombud och slutligen beslut om ansvarsfrihet på bolagsstämma.

2.2 Revisionsfrågor

Verksamhetsstyrning och uppföljning

- Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med ägardirektiv som fullmäktige fastställt?
- Har styrelsen och VD säkerställt att verksamheten även i övrigt bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige fastställt?
- Har styrelsen säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamheten?
- Vidtar styrelsen åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende verksamhetsresultat under året?

Ekonomistyrning och uppföljning

- Har styrelsen och VD säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med ekonomiska direktiv som fullmäktige fastställt?
- Har styrelsen och VD säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi?
- Vidtar styrelsen och VD åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året?

Intern kontroll

- Har styrelsen skapat förutsättningar att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året?
- Finns en tydlig process för uppföljning av den interna kontrollen som involverar styrelsen?
- Vidtar styrelsen åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende intern kontroll under året?

2.3 Revisionskriterier

Granskningen har utgått ifrån nedanstående revisionskriterier:

- Kommunallagen (2017:725)
- Aktiebolagslagen
- Lagar som styr bolagets verksamhet
- Ägardirektiv
- Kommunfullmäktiges mål och uppdrag, ägardirektiv, bolagsordning
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

Metod, avgränsning och tidplan

3. Metod och avgränsning

Granskningen har följt en årlig process, varpå granskningen avser hela granskningsåret 2025. Granskningen omfattar såväl granskning som bedömning utifrån styr- och uppföljningsdokument. Granskningen färdigställs och avslutas först efter slutrevisionsmöten 2026.

Rubricerad rapport avser bolagskoncernen Växjö Energi AB.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av underlag såsom mål- och uppföljningsdokument, uppdrag, ägardirektiv, bolagsordning, delårsrapport, årsredovisning och bolagsstyrningsrapport
- Underlaget har legat till grund för dialogmöten bolaget
- Protokollsgranskning

Revisionsrapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med Azets interna rutiner. Rapporten har varit föremål för sakgranskning av VD och ekonomichef.

3.1 Bedömningskriterier

Bolagens/bolagets verksamhetsstyrning, ekonomistyrning och interna kontroll bedöms utifrån följande bedömningsnivåer. Respektive bedömningsnivå har en tillhörande symbol.

Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
Ja	
I allt väsentligt	
Endast delvis	
Nej	

Styrande förutsättningar

4.1 Ägardirektiv och bolagsordning

Ägardirektiv och bolagsordning för Växjö Energi AB har fastställts av fullmäktige 2022-10-18 (§ 171), respektive 2015-04-21 (§ 77). Bolagets ägardirektiv reviderades genom beslut av fullmäktige 2025-12-09 (§ 164).

Av bolagsordning framgår föremålet för bolagets verksamhet, vilket är att bedriva produktion av och handel med el samt produktion och distribution av och handel med fjärrvärme och fjärrkyla. I bolagets ansvarsområde ligger även att bygga och driva nät och anläggningar för IT-överföringar samt att arbeta med alternativa bränslen. Bolaget skall vidare kunna äga och förvalta aktier i hel- eller delägda bolag verkamma inom nämnda verksamheter.

I ägardirektivet har ägaren utvecklat vilka ramar som gäller för bolagets verksamhet samt hur verksamheten ska finansieras, frågor bolaget har att beakta samt övriga förutsättningar för dess verksamhet. Av ägardirektivet framgår även finansiella mål för bolagskoncernen som bland annat rör dess avkastning, soliditet, värdeöverföring, finansförvaltning, upprättande av affärsplan, samt hur bolaget ska förhålla sig till kommunstyrelsen och Växjö kommunföretag (VKAB).

Bolagets verksamhet finansieras via avgifter och taxor vilka fastställs av styrelsen.

Innan bolaget verkställer en investering i befintlig verksamhet överstigande 40 mnkr ska VKAB besluta om investeringen samt i övrigt besluta om uppföljning av investeringen ska göras på visst sätt. Beloppsgränsen gäller inte investeringar som enligt ägardirektiv, bolagsordning, lag eller av annan anledning ska godkännas av kommunfullmäktige.

Bolaget ska årligen fastställa en affärsplan för de tre närmsta åren och en årlig budget. Bolagets affärsplan och budget ska lämnas till VKAB senast under december månad.

4.1 Växjö Energi AB-koncernen

Växjö Energi AB

Växjö Energi AB är moderbolag till Växjö Energi Elnät AB och Wexnet AB. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att bedriva produktion av och handel med el, samt produktion och distribution av och handel med fjärrvärme. Bolaget har också på sitt ansvarsområde att bygga och driva nät och anläggningar för IT-överföringar samt att arbeta med alternativa bränslen.

Växjö Energi Elnät AB

Växjö Energi Elnät AB är ett av dotterbolagen till Växjö Energi AB. Enligt dess bolagsordning är föremålet för bolagets verksamhet att äga/leasa, förvalta och driva elnät och fastigheter.

Wexnet AB

Wexnet AB är ett delägt (76,83 %) dotterbolag till Växjö Energi AB. Enligt dess bolagsordning är föremålet för bolagets verksamhet att direkt eller indirekt uppföra, förvärva, äga och förvalta fast och lös egendom i syfte att erbjuda kunder IT-kommunikation i öppet nät – med vilket avses att nätet är öppet för olika tjänsteleverantörer i syfte att öka valfriheten och konkurrensen – samt att bedriva därmed förenlig verksamhet. Bolaget Sankt Sigfrid Kommunikation AB (SSK AB) är dotterbolag till Wexnet AB.

Resultat av granskningen

5. Resultat av granskningen

I detta avsnitt presenteras granskningens resultat. Resultatet baseras på de underlag som vi har mottagit under året, de dialoger som genomförts med bolaget samt protokollsgranskning.

Under granskningens gång har ett antal kontrollfrågor besvarats som också utgör en grund för vår bedömning.

5.1.1 Verksamhetsstyrning

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Ägardirektiv 2025	Fastställd av kommunfullmäktige 2022-10-18, § 171. Reviderades av fullmäktige genom 2025-12-09, § 164.
Bolagsordning 2025	Fastställd av kommunfullmäktige 2015-04-21, § 77
Styrelsen har säkerställt att verksamheten följer kommunfullmäktiges direktiv	Ja, genom affärsplan. Fastställd av styrelsen 2025-02-13, § 61
Bolagets uppdrag och nyckeltal har en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Styrelsen följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja, i samband med delårsbokslut per april och augusti.
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får styrelsen en analys av orsaker till avvikelsen	Ja
Styrelsen beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Styrelsen får löpande information om måluppfyllelse och bedöms därmed ha förutsättningar att vidta åtgärder vid behov.

Generella iakttagelser

Styrelsen fastställde affärsplan på sitt sammanträde 2025-02-13 (§61). Av affärsplan framgår bolagskoncernens uppdrag för året. Dessa har sin utgångspunkt i av fullmäktige antagna mål. Av affärsplanen framgår att fullmäktiges mål har brutits ner och att aktiviteter som bidrar till arbetet med de tilldelade målen har valts ut. Totalt har bolagskoncernen tilldelats 11 uppdrag.

Bolagsstyrelsen följer upp måluppfyllelsens utveckling i samband med redovisning av delårsbokslut. Vidare innehåller delårsrapporterna analys av eventuella avvikelser och orsaker till dem. I och med detta har bolagsstyrelsen förutsättningar att vidta åtgärder vid bristande måluppfyllelse.

I bolagets årsrapport redovisas sedan måluppfyllnaden för helåret. Av rapporten framgår att fem av uppdragen anses fullgjorda, medan anses fem pågående och ett har lämnats omarkerat. Årsrapporten presenterades för styrelsen vid deras sammanträdet 23 januari 2026 (§ 78).

VEAB:s årsrapport omfattar även Wexnet. Löpande sker en uppföljning av verksamheten utifrån styrkort i såväl VEAB som Wexnet (även separat till Wexnets styrelse).

5.1.2 Ekonomistyrning

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2025 antagen	Ja, antagen av styrelsen 2024-12-12 (§ 38)
Styrelsen följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja, genom ekonomiska rapporter och delårsbokslut.
Styrelsen får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Styrelsen beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Styrelsen får löpande information om ekonomi och har därmed förutsättningar att vidta åtgärder vid behov.

Ekonomiskt resultat 2025	Helårsprognos (04-2025)	Helårsprognos (08-2025)	ÅR 2025
Växjö Energi AB	26 mnkr	37 mnkr	58 mnkr
Växjö Energi Elnät AB	56 mnkr	59 mnkr	76 mnkr
Wexnet AB (inkl. SSK AB)	37 mnkr	39 mnkr	50 mnkr
Bolagskoncernen	110 mnkr	126 mnkr	175 mnkr

Generella iakttagelser

Bolagskoncernens budget för 2025 antogs vid styrelsens sammanträde 2024-12-12 (§ 38), med budgeterat helårsresultat om 103 mnkr (efter finansiella poster). Moderbolaget Växjö Energi AB har ett budgeterat resultat för helåret om 29 mnkr (före finansiella poster), medan Växjö Energi Elnät AB har ett budgeterat resultat om 50 mnkr (före finansiella poster) och Wexnet AB ett på 30 mnkr (före finansiella poster). Wexnets budget behandlas även separat i bolagets styrelse.

VEAB-koncernens ekonomi följs regelbundet upp av moderbolagets styrelse. Detta genom redovisningen av ekonomiska rapporter och delårsbokslut. Styrelsen kan tillgå de ekonomiska rapporterna inför sammanträdena. Wexnet AB arbetar på samma sätt.

Vid delårsrapporten per april prognostiserade moderbolaget ett helårsresultat om 26 mnkr, medan dotterbolagen prognostiserade helårsresultat på 56 mnkr (Växjö Energi Elnät AB) respektive 37 mnkr (Wexnet AB inkl. SSK AB). Sammantaget prognostiserade bolagskoncernen ett helårsresultat på 110 mnkr (efter finansiella poster).

Vid delårsrapporten per augusti prognostiserade moderbolaget ett helårsresultat om 37 mnkr, medan Växjö Energi Elnät AB prognostiserade resultat om 59 mnkr och Wexnet AB om 39 mnkr. Bolagskoncernen prognostiserade ett helårsresultat på 126 mnkr (efter finansiella poster).

I årsredovisningen för 2025 uppvisar samtliga bolag och koncernen som helhet ett positivt resultat efter finansiella poster. Moderbolaget redovisar ett resultat på 58 mnkr, medan Växjö Energi Elnät redovisar resultat om 76 mnkr och Wexnet AB ett resultat på 50 mnkr. För hela koncernen redovisas ett resultat om 175 mnkr (efter finansiella poster).

5.1.3 Intern kontroll

Intern kontroll	
Styrelsen är involverad i internkontrollprocessen	Ja
Internkontrollplan 2025 antagen av styrelsen	Ja. VEAB:s styrelse godkände sin IKP 2025-02-13 (§ 56), medan Wexnet AB styrelse godkände sin IKP 2025-03-17 (§ 20)
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2025	6
Uppföljning av internkontrollplan 2025	Ja. Till VEAB:s styrelse 2026-01-23 (§ 75) och till Wexnet AB:s styrelse 2026-01-21 (§ 4).
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2025	Ja. Till VEAB:s styrelse 2026-01-23 (§ 75) och till Wexnet AB:s styrelse 2026-01-21 (§ 4).
Det finns en process för uppföljning av intern kontroll	Ja, ska ske senast i samband med redovisning av årsbokslut

Generella iakttagelser

Internkontrollplanen för 2025 fastställdes av Växjö Energi AB:s styrelse vid sammanträdet 2025-02-13 (§ 56). Växjö Energi AB har gemensam internkontrollplan med Växjö Energi Elnät AB. I deras internkontrollplan för 2025 har sex riskområden identifierats:

- Förtroende
- Ekonomi
- Verksamhet – Elnät
- Verksamhet – Kraft och värme
- Verksamhet – Marknad
- Trygghet, säkerhet och GDPR

Wexnet AB:s styrelse godkände bolagets internkontrollplan vid sammanträdet 2025-03-17 (§ 20). Wexnet AB har nästan identiska riskområden med skillnaden att deras kontrollområden inom verksamhet har andra fokusområden, så som personal.

Till varje riskområde finns ett antal identifierade risker. För samtliga risker framgår vem som ansvarar för kontrollen och hur risken har värderats. I ett flertal fall framgår även hur riskerna kontrolleras och i ett antal med vilken frekvens kontrollerna ska genomföras.

Enligt Växjö kommuns beslutade reglemente för internkontroll ska nämnder och styrelser följa upp sin internkontrollplan årligen, senast i samband med redovisningen av årsbokslutet. Växjö Energi AB:s styrelse tog del av uppföljning av 2025 års internkontrollarbete vid sitt sammanträde 23 januari 2026 (§ 75). Wexnet AB:s styrelse tog del av uppföljning av 2025 års internkontrollarbete vid sitt sammanträde 2026-01-21 (§ 4).

5.1.4 Bedömning per område

Bedömning - Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vi bedömer att bolagsstyrelsen har fastställt en tillräcklig struktur för styrning och uppföljning avseende verksamheten och av fastställda målsättningar. Styrelsen har fastställt en affärsplan där bolagets mål, och hur de knyter an till kommunfullmäktiges mål, framgår. Målen i affärsplanen följs upp i samband med delårsboksluten per april och augusti. I årsredovisningen redovisas därefter måluppfyllnaden för hela verksamhetsåret.

Bedömning - Ekonomistyrning och uppföljning

Vi bedömer att styrelserna inom bolagskoncernen har säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av ekonomin. Styrelsen har fastställt en budget och helårsprognoser redovisas i samband med delårsbokslut. I delårsrapporterna per april och augusti följer helårsprognoserna bolagets budget, vilket tyder på god ekonomistyrning. Moderbolaget, dotterbolagen och koncernen som helhet uppvisar bättre resultat än vad som prognostiserats.

Bedömning - Intern kontroll och uppföljning

Vi bedömer att styrelserna inom bolagskoncernen i allt väsentligt har säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av internkontrollen. Till varje riskområde finns ett antal identifierade risker. För samtliga risker framgår vem som ansvarar för kontrollen och hur risken har värderats. Däremot framgår inte hur riskerna ska kontrolleras och med vilken frekvens de ska följas upp i samtliga fall. Av genomförd granskning framgår att styrelsen tagit del av samlad uppföljning av 2025 års internkontrollarbetet vid sitt januarisammanträde.

Samlad bedömning och rekommendationer

6. Samlad bedömning och rekommendationer

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att bolagskoncernen Växjö Energi AB i allt väsentligt säkerställt att bolaget har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi vd och styrelsen i Växjö Energi AB att;

- Säkerställa att kontrollmetod och kontrollfrekvens framgår för samtliga utvalda risker i internkontrollplanen.